

Батасва К. В.

ДО ПРОБЛЕМИ ВЗАЄМОДІЇ ВИШІВ ТА СТЕЙКХОЛДЕРІВ У СУЧАСНОМУ ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРІ

Проблема взаємодії вишів зі стейкхолдерами є вельми актуальною за умов розвитку сучасної системи вищої освіти, тому конференцію «Взаємодія освітніх установ зі стейкхолдерами», проведена в Харківському гуманітарному університеті «Народна українська академія» 16 лютого 2017 р., можна визнати цілком доцільною й своєчасною. На конференції виступили з доповідями такі відомі в Україні та поза її межами теоретики, як В. Астахова, К. Астахова, В. Бакіров, О. Балакірева, Л. Сокурянська та ін., які розкрили сутність поняття «стейкхолдер» і проаналізували основні проблеми, що виникають у контексті взаємодії працівників ВНЗ і стейкхолдерів.

Так, на думку В. Бакірова, однією з найактуальніших проблем у сучасній теорії освіти є неготовність частини викладачів до нових форм і моделей взаємодії зі студентами-стейкхолдерами, тому що останні демонструють не дуже високу мотивованість на здобуття реальних знань і компетенцій та небажання напружено навчатися. В. Бакіров проаналізував певні способи оптимізації проблемної ситуації для покращення й поглиблення взаємодії між викладачами й студентами-стейкхолдерами [1, с. 6]. Л. Сокурянська розглянула проблеми й загрози, що супроводжують процес взаємодії викладачів і студентів-стейкхолдерів. На її думку, «далеко не всі студенти хочуть і можуть бути стейкхолдерами, тобто здійснювати помітний вплив на функціонування вишу, у якому вони навчаються. За всі роки спостережень соціологів Харківського університету за студентською молоддю, які розпочалися ще наприкінці 60-х років минулого століття, ми виявляли лише невелику групу студентів, які брали активну участь у роботі студентських громадських організацій, діяльність яких була спрямована на досягнення головної мети вищих навчальних закладів – підготовку висококваліфікованих спеціалістів» [1, с. 240].

На думку К. Астахової, сучасна ситуація в освіті потребує пошуку системних рішень і нових підходів до побудови взаємин зі стейкхолдерами. «Такі підходи потребують створення життєздатної системи взаємодії всіх груп впливу, встановлення між ними певних правил гри, партнерських стосунків, соціального партнерства, що дозволить пом'якшити «запитну перевантаженість» університетів і об'єднати зусилля стейкхолдерів навколо світу університету, без якого розв'язати суперечності нового суспільства навряд чи можливо» [1, с. 11].

Як вважає О. Балакірева, основним стейкхолдером освіти в Україні є держава, яка має встановити певний баланс між центральними й регіональними установами-стейкхолдерами. Основною проблемою сьогодення, на думку О. Балакіревой, є певні суперечності між цими установами, які потребують вирішення. Для цього необхідно, по-перше, здійснювати розподіл фінансування освіти між центром і регіонами не з суб'єктивних міркувань, а на підставі розуміння організаційно-управлінських функцій, властивих центральній державній владі й регіональним органам самоврядування. По-друге, ураховувати, що потреби/інтереси центральних і

регіональних установ-стейкхолдерів найчастіше не збігаються: так, місцеву владу може не цікавити фінансування підготовки кадрів для загальнодержавних потреб, а центр не зацікавлений у фінансуванні підготовки кадрів для потреб місцевих [1, с. 23].

Для оптимізації взаємодії між викладачами й стейкхолдерами необхідно здійснити певний «дрейф» від прагматичної концепції стейкхолдер-аналізу до комунікативної інтерпретації взаємодії агентів системи вищої освіти із зовнішніми та внутрішніми «зацікавленими особами», метою якого стає пошук загальних засад комунікації на підставі спільних цінностей.

Література:

1. Взаимодействие образовательных учреждений со стейкхолдерами: веление времени : материалы XV междунар. науч.-практ. конф., Харьков, 16 февр. 2017 г. / Харьк. гуманитар. ун-т "Нар. укр. акад." [и др. ; редкол.: Астахова Е. В. и др.]. – Харьков : [Изд-во НУА], 2017. – 306 с.